

Overweging op Jozua 5, 9a. 10-12 en Lucas 15, 1-3, 11-32 – 4de zondag van de vasten jaar C– Zondag Laetare – 27 maart 2022 – door Marianne Thie.

In de beide lezingen die we gehoord hebben, gaat het over feesten en thuiskomen. Eindelijk aangekomen in het Beloofde Land vieren ze hun eerste Paasfeest met de opbrengst van het land. En in het evangelie hoorden we dat er een feest werd aangericht voor de Verloren zoon die weer thuisgekomen is. Maar de diepste betekenis van de lezingen, de reden voor een feest, is dat het verloren volk en de verloren zoon een God en Vader hebben, die barmhartig is; die nieuwe kansen geeft en mensen opnieuw laat beginnen.

In het aloude, bekende verhaal van de vader en de twee zonen, maar het zou een moeder met twee dochters kunnen zijn – waar in een paar woorden de personen worden gepresenteerd die in dit stukje evangelie een rol spelen - kunnen we ons herkennen in zowel de jongste als in de oudste. Soms is het de herkenning van de jaloezie van de oudste en soms is het de herkenning van de jongste, die zijn eigen weg wil zoeken die niet de gebaande weg is...; of die anders denkt dan de meeste in de familie....

Maar of we ons nu herkennen in de rebelse avonturier of in de brave 'Hendrik', dat doet er eigenlijk weinig toe. Het gaat in het verhaal om de Goede Vader, de barmhartige Vader. Want door Zijn houding krijgt de jongste zoon weer een nieuwe kans.

Zijn vader wijst hem niet af. In tegendeel, hij ziet hem al van verre. Hij loopt hem zelfs tegemoet, laat hem niet eens uitpraten en roept hem toe: 'Mijn zoon hier was dood en is weer levend geworden'. De zoon dacht dat de relatie verbroken was. Maar voor de vader is dat geen moment aan de orde. Hij is juist met ontferming bewogen.

De manier waarop de vader in de gelijkenis reageert, wil laten zien hoe God op mensen reageert. Keer op keer raakt de ellende van mensen Hem tot diep in zijn binnenste. En keer op keer doet God dan iets wat ongehoord is: de zoon of de dochter die verloren was tegemoet komen, om de hals vallen, kussen en zich met hem of haar verzoenen.

Verzoenen, vergeven is niet iets vanzelfsprekends. Mensen kunnen vaak veel moeilijker vergeven. Ook de oudste zoon kan het niet. Hij is er niet zomaar klaar voor om het huis binnen te gaan, feest te vieren en daarmee een streep te zetten onder het verleden. Hij krijgt het niet eens over zijn lippen om over de jongste te spreken als zijn broer. Dat doen de vader en de knecht wel, maar de oudste spreekt over 'die zoon van u'.

Als we wonder boven wonder als mens wel toekomen aan vergeven is dat altijd in een langdurig proces. Het heeft tijd nodig om onze pijn, onze teleurstelling, ons verdriet, onze verbittering, onze woede een plek te geven. En het ligt ook aan de houding van de ander of we kunnen vergeven.

Misschien lukt het als je ontdekt hoe dicht je eigenlijk bij die ander staat. Dat je als oudste beseft dat je ook onderuit zou kunnen gaan in het leven. Dat je als jongste beseft wat het betekent om in de steek gelaten te worden en overal alleen voor te staan. Misschien kun je er dan toe komen met die ander een nieuw begin te maken.

Maar het kan ook gebeuren dat je echt niet kunt vergeven, vanwege het heftige onrecht dat je is aangedaan, dat je zo beschadigd bent dat het eenvoudigweg niet gaat.

De oudste schreeuwt het uit als hij ziet dat er gefeest wordt zonder dat ook maar iemand hem daarvoor heeft uitgenodigd. En daarmee heeft niet alleen de jongste de ervaring van God en mensen verlaten te zijn, maar ook de oudste. Ook hij twijfelt aan de relatie met en de liefde van zijn vader. Want niet alleen het woord 'broer' ook het woord 'vader' krijgt hij niet over zijn lippen. En zo is hij net zo ver van huis als de jongste. Maar ook bij hem herstelt de vader de relatie. 'Kind' noemt hij hem, een koosnaam, en hij vervolgt: 'Jij bent altijd bij mij, en alles wat ik heb is van jou'.

Tegenover het 'nooit, nooit' van de oudste, 'nooit heb ik uw geboden overtreden, nooit hebt gij mij een bokje gegeven', staat het 'altijd en alles' van de vader. Zou de oudste na deze liefdevolle woorden van de vader toch naar binnen gaan om het leven te vieren samen met de jongste? Durft hij hem toch broer te noemen? De gelijkenis nodigt hem daartoe uit met die laatste zin: 'Wij moeten feestvieren en ons verheugen, want je broer was dood en is levend geworden, hij was verloren en is gevonden'.

Daarmee zegt de gelijkenis: zonder je niet af, niet als je onderuit gaat, maar ook niet als je je te kort gedaan voelt. Neem de uitnodiging aan om samen het leven te vieren. Blijf niet buiten staan als je de anderen hoort zingen en dansen, maar laat je meeslepen.

We zijn geroepen om mensen met een hart te zijn, dat niet jaloers is, of na-ijverig. Het moet barmhartig zijn, zoals de vader in het verhaal laat zien. Barmhartig is een prachtig woord, want het betekent dat je hart zacht wordt bij het zien van mensen.

Wie zich laat ontroeren door mensen zal het leven als een vreugde delen. Wij mogen met elkaar verzoend het licht van elke dag begroeten, zolang ons dit leven gegeven wordt. Daarom heet deze zondag vanouds 'laetare', 'verheug je' want wij mogen leven in de tegenwoordigheid van Hij die is, die zijn zon laat opgaan over goeden en kwaden. Mag Hij ons hart herscheppen opdat wij elkaar behoeden, doen leven en thuis mogen komen.

'Een vader had één zoon'... Lijken wij op Hem?